

for Dieblicket helst maatte tilbageholdes. De ærede Forslagsstillere maae undskylde mig, men jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at de ærede Forslagsstillere ikke tilfulde kjende den Mangel paa Tjenestefolk, der finder Sted rundt omkring i Landet, og de Love og Betingelser, som Tjenestetyenderne i Regelen foreskrive Huusbonden. Lad os kaste et Blik omkring i Landet! Lad os betragte Forholdet mellem Huusbonden og Tjenestetyendet, saaledes som det praktisk og i Virkeligheden eksisterer, og det vil da vise sig, at Forholdene ere saaledes, at man maa betænke sig meget, før man giver Love, der berettiger Tyendet til en større Frihed paa Huusbondens Beføstning, uden med det Samme tillige at indrømme og stikke Huusbonden Retligheder i andre Henseender. Landbruget er i disse Krigsaaer standset endeel; lad os ikke standse det yderligere ved Love, som sætte Huusbonden i en Stilling, der bevirker, at Huusbonden hvert Dieblik kan være udsat for at miste sine Tjenestefolk derved, at de uden skjellig Grund løbe bort af Tjenesten, uden at Huusbonden har noget som helst Middel til at bringe dem tilbage i Tjenesten igjen, og dette vil i mange Tilfælde under de nuværende Omstændigheder i større eller mindre Grad blive Tilfældet, hvis Bestemmelsen i det foreliggende Lovforslags § 2 uden nogen Modification bliver tagen tilfulde; thi at der i § 2 er bestemt, at Tjenestetyendet i saadanne Tilfælde skulde erlægge et halvt Aars Løn, det anseer jeg virkelig, saaledes som Forholdene nu gestalte sig, for at være en særdeles ringe, ja, jeg tør næsten sige, en saa godt som ingen Garantie for Huusbonden i saa Henseende. Jeg skal forøvrigt ikke yderligere opholde mig derved, thi dette er allerede vidtøstigt omtalt af flere foregaaende Talere. Det undrer mig forøvrigt, at de ærede Forslagsstillere ikke ved denne Leilighed ogsaa have optaget en Forandring med Hensyn til § 7 i Forordningen af 25de Marts 1791 om Politievesenet paa Landet; thi det forekommer mig, at der hertil var god Anledning. Huusbonden er nu, ifølge Be-

stemmelsen i den nævnte Paragraph, aldeles ikke sikker paa at erholde det Tjenestetyende, som han har sættet til Jardag, thi det skeer meget ofte, at Tyendet erlægges et Fjerdingaars Løn og bliver borte. Dette er en af de mange Ulemper, der navnlig i de sidste Aar har været følt af Huusbonden, at han, naar Jardag kom, ingen Tjenestefolk havde, thi de have foretrukket at betale et Fjerdingaars Løn, af den Grund, -at de paa andre Steder kunde erholde en højere Løn end den, de vare fæstede paa. Det forekommer mig saaledes, at der til Forslag til en Forandring i denne Paragraph, i Faveur af Huusbonden, for de ærede Forslagsstillere havde været god Anledning, men dette have de imidlertid ikke villet indlade sig paa. Den ærede Forslagsstiller fra Præstø (Schack) meente, at man, naar der er Tale om Frihed, der berørte Ens egne Forhold, da vilde man ikke vide af Frihed at sige; men jeg troer, at man ikke saa ganske kan bruge det her i det foreliggende Tilfælde. Jeg troer virkelig ikke, at man her kan sige, at det udelukkende berører Ens egne Forhold, jeg troer, at man her maa lægge meget nøie Mærke til, hvorledes Forslaget vil gestalte sig, hvorledes Forslagets Tilfølgtaget vil stille sig ogsaa med Hensyn til det Almindelige, hvorledes Agerbruget, hvorledes Landoeconomien i det Hele vil berøres deraf. Den samme ærede Forslagsstiller har ligeledes bemærket, at man ved en Lov som den nuværende skulde tage Hensyn til den almindelige Humanitet, ja, det vil jeg meget villigt indrømme den ærede Forslagsstiller, men jeg vil dog ogsaa tillige ved denne Leilighed gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa og tillige tillade mig at anføre og bruge en Bemærkning, som det forekommer mig temmelig godt kan passe her, og som er brugt ved flere Leiligheder her i Salen, nemlig, at vi, ved at give Love, ikke formeget skulle lade os lede af Jølelsen, ikke saameget skulle tage Hjerteret paa Raad som Forstanden; dette troer jeg, som sagt, kan være meget anvendeligt her.